СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДЩЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXI. Число 134. Джерзи Сити, Н. Дж., субота, 9. червня, 1923. VOL. XXXI. No. 134. Jersey City, N. J., Saturday, June 9, 1923. THREE CENTS

ПЕРША ПРАКТИЧНА ПРОПОЗИЦІЯ ДЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ БУДІВЛЯНОГО СТРАЙКУ

НЮ ЙОРК, 7. червня. — Так звана публична група (себто не представляюча ні робітників ні підприємців) будівляного комітету міста Ню Йорку предложила перший плян для покінчення страйку мулярів, що вже від довшого часу задержує роботу на цілім ряді будівель. Після сього пляну мулярі мали би дістати контракт на пятрета року та по 11 долярів денної заплати (себто по 1 долярови та 37 і пів цента на годину).

Ріжниця межи домаганєм мулярської юнії та сим предложенєм лежить в тому, що мулярі жадають 12 долярів.

Обі сторони обіцяли застановитися над пропозицією.

ГАРДИНГ КАЖЕ, ЩО НІ ОДИН ПРЕЗИДЕНТ НЕ МОЖЕ СТОЯТИ ЗА ВІДОКРЕМЛЕНЄМ

ВАШИНГТОН, 7. червня. — Президент Гардинг написав до єпископа протестантської епископальної церкви листа, котрий тепер подано до публичного оголошення за згодою її обох, а в котрім Гардинг заявив, що президент Злучених Держав не може стояти за політикою відрубности для Злучених Держав, бо така політика є просто неможлива.

В дальшій частині листа президент ще раз підносить свій план приступлення до суду при Лізі Народів, бо таке приступлене з одного боку дає Злученим Державам змогу уміщуватися в справи світа, а з другого захоронює повну незавиcимість републики.

Президент мав висловитися в подібний спосіб уже передтем в листах до других осіб, але з огляду на те, що подаване місту приватних листів до публікованя без дозволу адресата і висилаючого вважається крадіжю, його власних слів про його становище не можна було навести.

З БОРОТЬБИ ЗА ПРОГИБІЦІЮ

НЮ ЙОРК, 7. червня. — Торговельна Палата нюйорського стейту заявила на своїх річних зборах майже одноголосною резолюцією, що виконуванє прогибіційного закона є повною невдачою, та завзивала законодатні тіла ухвалити обмежене та злагодженє сього закона.

СТЕЙТ ВИСКАНСИН СЛІДАМИ НЮ ЙОРКУ

МЕДИСОН, Вискансин, 7. червня. — Посольська палат висканської стейтової легіслятури ухвалила закон, яким відкликується другий закон, на основі котрого стейтові урядники мали давати федеральним урядникам поміч при виконуванню прогибіційного закона.

Ухвала приходить тепер перед палату сенату, де її ворожать невдачу, бо сенатори не лишень що в більшости є відай прихильниками прогибіції, але й „мокрі" ліберальні сенатори не хочуть наражати своєї партії занадто в одну сторону з огляду на президіяльні вибори в 1924. році.

ЗАКЛИК ГОРОЖАН ЗА СКАСОВАННЄМ ПРОГИБІЦІЇ

БОСТОН, Месечузетс, 7. червня. — Ліга Конституційної Свободи стейту Месечузетс вислала до президента листа, в якому осуджує остро прогибіцію та жадає її злагодження.

В її склад входить ряд визначних суспільних діячів.

ХОЧУТЬ ЗВЕРНУТИ ЮНІЇ ПРОТИ ФАШИЗМУ

НЮ ЙОРК, 7. червня. — Антифашистський Союз Північної Америки видав до робітничих юній заклик, завзиваючи їх до боротьби проти поширення фашизму серед американського робітництва.

НАГІНКА ЗА ПАЧКОВАНИМИ ІМІГРАНТАМИ

НЮ ЙОРК, 7. червня. — Нюйорська поліція на спілку з агентами іміграційного уряду розвела нині широку нагінку по місті за Китайцями, перепачкованими через границю Злучених Держав. Наслідком нагінки відставлено до іміграційного уряду 100 Китайців.

Почин до нагінки дала організація ветеранів „Американський Легіон", котра внесла до уряду скаргу, що проти американських робітників вживається китайських „кулів", перепачкованих сюди без відома іміграційної влади.

СЕНАТОР ЗАЯВЛЯЄ, ЩО БОЛЬШЕВИКИ ПОПРАВИЛИСЯ

ВАШИНГТОН, 7. червня. — Федеральний сенатор з Монтани Бертон К. Гвілер, котрий недавно вернув з Росії, заявив, що большевицькі комісарі готові приняти всі домагання, поставлені їм кілька разів теперішним американським урядом яко умову для їх признання, а спеціально готові вони признати довги царського уряду та признати необмежене право власности.

ПІДВИСШЕННЄ РОБІТНИЧОЇ ЗАПЛАТИ

ШІКАГО, 7. червня. — Зелізниця Філяделфія енд Рединг повідомила Зелізничу Робітничу Раду Злучених Держав, що вона підвисшила робітничу заплату своїх сигналових робітників о 4 проценти.

Зелізниці Шікаго, Рок Айленд енд Песифик та Шікаго, Рок Айленд енд Галф звідомили Раду, що з днем 16. червня підвисшають робітничу заплату своїм варстатовим робітникам о 2 центи на годину.

Юнія робітників, занятих при удержуванню зелізничих доріг, добила згоди з зелізницями системи Вобеш, на основі котрої сі робітники мають дістати підвишку заплати, сягаючу від пів до 9 центів на годину.

З ЮНІЙНОГО РОБІТНИЧОГО ШКІЛЬНИЦТВА

НЮ ЙОРК, 7. червня. — Нині відбулося тут урочисте замкнення шкільного року в юнійній школі для навчання металевих промислів. Школу покінчила 44 учеників. Була вона уряджена так, що на початку ученики побирали о 15 долярів в тиждень, а при кінці курсу їх зарібок зріс уже до 35 долярів. Школа відбувалася лишень вечерами, а по скінченню школи кождий ученик дістав дипльом, на основі котрого він може стати юнійним робітником з тижневою заплатою на 55 долярів.

НА САКРАМЕНТАЛЬНІ ЦІЛИ?

ШІКАГО, 7. червня. — Директор прогибіції обчисляє, що місто Шікаго зуживає річно 218,000 гальонів сакраментального вина. Прогибіційний уряд каже, що се неможливо, аби вірні шікагоських церков зуживали тільки вина при сакраментах, та що певно велика частина сьої скількости пропадає поза сакраментальними дорогами.

ШАЙКА ДЛЯ КРАДЕЖИ АВТІВ

Суд в Індіянополіс судив 14 членів шайки, яка займалася крадіжю автів. Кождий з обжалованих дістав грошеву кару від 200 до 5,000 долярів та кару вязниці від 3 до 18 місяців.

ГІНДЕНБУРГ ПРО БУДУЧУ ВІЙНУ

Гінденбург у розмові з американським журналістом колишнім капітаном військ, Мек Магоном заявив: Я маю тільки одно горяче бажанне, а саме дожити хвилини, коли я зможу вхопити за зброю против Франції. Ми мусимо стреміти до реванжу і ми осягнемо свою мету. Я вірю, що історія мститься і тому я спокійний. Я високо ціню американського жовніра, бо знаю, що він боровся хоробро, з почуттєм обовязку та без ненависти до німецького народу. В порудю діється щось якраз противлежне: там Французи сіють зерно ненависти, яка буде тривати на протязі цілого ряду генерацій. Вірю, що нова війна необхідна, і що її не дасться оминути. Помилкою є думати, що найблизша війна буде відбуватись головно на морю і в повітрю. Як досі, так на будуче піхота буде королевою війни.

СТУДЕНТ ОБЖАЛОВАНИЙ ЗА МНОГОЖЕНЬСТВО

Рочестерська поліція арештувала Лойда Смита: студента механичного інститута в сім місті, закидаючи йому, що він оженився з трома дівчатами. Одна дівчина походить з Торонто, в Канаді, друга з Ню Йорку, а трета з Нортрова. Всі вони явилися в поліційнім суді, щоби зложити свої зізнання проти свого „мужа".

Обжалований студент, котрий служив на війні, заявляє, що він не памятає про свої подружі пригоди.

ВІДЧИТ ПРО УКРАЇНУ В БЕРЛИНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

БЕРЛИН, 9. мая. — Дня 8-го травня (мая) 1923 відбувся заходами Спілки Студентів Українців у Німеччині, чужинецького уряду німецького студентства та уряду для державного виховання, відчит Д-ра Зенона Кузелі на тему „Україна, Край і Нарід". Відчит зібрав поважну скількість слухачів. Це перший відчит про Україну в берлинському університеті, в якому досі мали великий вплив Москалі. Зазначити треба ще й те, що „демократичне російське студентство" здирало плякати про цей відчит, які були поприбивані таки в самому берлинському університеті.

ЧИ ВШЕХПОЛЯКИ МАЮТЬ БІЛЬШІСТЬ В СОЙМІ?

Створена більшість у польському соймі є того рода більшостю, що треба дуже уважно рахувати, щоб не помилитись, і замісць більшости, щоб не вийшла меншість. По обрахунку „Газети Варшавської" виходить, що нова більшість розпоряджає 239 голосами, себто на 16 більше понад потрібну скількість. З другого боку треба рахуватися з опозицією 19-ти голосів групи Домбського, які при першій нагоді можуть „збунтуватись" проти обовязку солідарности. На випадок, колиб проти теперішнього бльоку голосували Н. П. Р., себто 18 голосів і група Домбского — більшість найдеться в меньшости.

СТАН ЗАСІВІВ НА УКРАЇНІ

Офіціяльне совітське повідомлення про теперішний стан засівів на Україні звучить так: Пізна весна задержала польові роботи. Ярина на правобережжи задовольнюча, на лівобережжи гарна. Стан озимини ще не вияснився.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СПІЛКИ СТУДЕНТІВ УКРАЇНЦІВ В БЕРЛИНІ

Дня 6-го і 10-го мая с. р. відбулись у Берлині 7-мий чергові загальні збори Спілки Студентів Українців у Німеччині. По вислуханню привітань від німецьких та чужинецьких студентських організацій збори однодушно приєднались до присяги, складеної Українським народом на протестуючому віче у Львові дня 18. марта 1923 приняли протест проти прилучення Східної Галичини до Польщі. Після обговорення і вирішення справ як внутрішнього так і загально-організаційного характеру з життя Українського студентства, була ухвалено абсолюторія і подяку за працю попередній управі та обрано нову управу якої склад такий:

Голова: Андрій Ластовецький, ст. філь.;

Секретар: Кость Гиншевич, ст. електротехн.;

1. заст. Голови і екон. Референт: Петро Кожевників, ст. інж.;

2. заст. голови і реф. чужоземних зносин: Павло Шумовський, канд. агр.;

Скарбник: Володимир Завальницький ст. ветерин. мед.;

Господар прес. реф.: Микола Скрипник, ст. інж.;

Бібліотекар: Степан Шевелюк, ст. ветерин. мед.

„УКРАЇНСЬКА ХАТА" В ПРАЗІ

Український Громадський Комітет в Ч. С. Р. (Чехо-Словаччині) отворив в Празі „Українську Хату". (Прага I, „Козі нам.", ресторація „у Таборіту", трамвай ч. 1, 4, який доходить до памятника Гуса).

„Українська Хата" улаштована У. Г. К. з метою утворити місце відпочинку і єднання української еміграції, допомогати задоволенню її культурно-просвітних потреб; уможливити організацію розумних розваг; і дати дешеву, по можливости національну, їду для свого окруження.

Для досягнення тих цілий при „Українській Хаті" функціонує: 1. Бібліотека читальня від 10 до 7 год.; 2. Кіоск для продажі українських книжок, журналів газет, листівок, тощо від 11.30 до 7.30 год.; 3. Їдальня обіди від 12 до 3 год.; вечері від 6 до 7.30 год.

Також улаштовуються виклади, зібрання, концерти, студії, вистави, вечірки і т. и.

Подається се до відома українського громадянства.

Управа „Української Хати".

НІМЕЧЧИНА ПРЕДКЛАДАЄ АЛІЯНТАМ СПЛАЧУВАТИ „ВОЄННЕ ВІДШКОДОВАННЄ" ВІД 1927 РОКУ ПО $300,000,000 РІЧНО

БЕРЛИН, 7. червня. — Німецьке правительство вислало нині додаткову ноту до аліянтських держав і до Америки з новим предложенням щодо сплати „воєнного відшкодовання".

В сьому проекті Німеччина годиться платити аліянтам річно 1,200,000,000 золотих марок ($300,000,000).

Сі річні сплати зачала би Німеччина по 4 роках, в 1927 році.

Німецьке правительство годиться дати яко запоруку німецькі зелізниці і моргеґем на промислові заводи.

Із зелізниць німецьке правительство сподівається добути річно 500,000,000 золотих марок, а таксамо з промислових заводів. Остаючих 200,000,000 золотих марок воно сподівається добути з мита (цла) і з монополю на тютюн та алькоголь.

Німецьке правительство предкладає аліянтам, аби для практичної розвязки питання про „воєнні відшкодовання" скликали в недалекій будучині міжнародну економічну конференцію, в якій і Німеччина взяла би участь яко рівноправний учасник.

Німеччина готова згодитись заплатити аліянтам і одну більшу суму готівкою, але тільки тоді, як дістане на сю ціль міжнародну позичку.

АНГЛІЯ СТАВИТЬСЯ ПРИХИЛЬНО ДО НІМЕЦЬКОГО ПРЕДЛОЖЕННЯ

ЛОНДОН, 7. червня. — В англійських урядових кругах запевняють, що британське правительство приняло прихильно німецьку ноту у справі сплати „воєнного відшкодовання" аліянтам.

Воно, як кажуть, вважає нове німецьке предложенне за основу до переговорів, але одночасно хоче теж помогти Франції і тому має заявити Німеччині, щоб вона перед зачатком переговорів покинула пасивну резистенцію (безчинний опір) в Рурщині.

КАЖУТЬ, ЩО ФРАНЦІЯ ВІДКИНЕ НІМЕЦЬКУ НОТУ

ПАРИЖ, 7. червня. — У французьких дипльоматичних кругах заявляють, що Франція відкине німецьке предложенне.

Франція передівсім хоче, щоб Німеччина наперед покинула пасивну резистенцію (безчинний опір) в Рурщині, а що Німеччина про се навіть не згадує в ноті, Франція, як кажуть, відразу її відкине.

БЕЛЬГІЯ ЗА НІМЕЦЬКИМ ПРЕДЛОЖЕННЄМ ІЗ ЗАСТОРОГОЮ

БРУКСЕЛЯ, столиця Бельгії, 7. червня. — Бельгійське правительство приняло прихильно німецьку ноту, але противиться скликанню міжнародньої економічної конференції з участю Німеччини, поки вона не перестане підпирати пасивної резистенції (безчинного опору) в Порурю.

АЛІЯНТСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ АМБАСАДОРІВ МАЄ ЩЕ ОДИН ДЖАБ

ПАРИЖ, 7. червня. — Аліянтська конференція амбасадорів радила нині над справою звороту бувшій австрійській цісаревій Зиті її маєтків, які вона одідичила в Австро-Угорщині.

Покищо вона ще сього питання не вирішила.

НІМЦІ ПЛЯНУЮТЬ СТВОРЕННЄ 500,000-НОЇ АРМІЇ

БЕРЛИН, 7. червня. — Німецька газета „Пост", що виходить в Мінхені, столиці Баварії, доносить, що німецькі мілітаристи приготовляють створене півміліонової німецької армії.

Се мало би статись через злуку двох німецьких військових товариств під проводом генерала Людендорфа.

ДІЛЯТЬСЯ ТУРЕЦЬКИМ ДОБРОМ

ЛОНДОН, 7. червня. — Чотири великі нафтові компанії: Стендера Ойл Ко., Енгло-Першен, Роел Дач і Французька мають поділити між себе по рівній части всі шери (уділи) турецької нафтової компанії.

КРИЗА В КИТАЮ ІЗЗА НЕДОСТАЧІ ГРОШИЙ

ПЕКІНҐ, столиця Китаю, 7. червня. — Китайське правительство уступило ізза недостачі фондів на плаченнє урядовців і на біжучі видатки.

Новим премієром має бути др. В. В. Єн, Веллінгтон Ку, або др. С. Т. Ванг.

КИТАЙСЬКІ ОПРИШКИ ВЖЕ ВИПУСТЯТЬ ЧУЖИНЕЦЬКИХ БРАНЦІВ

ПЕКІНҐ, 7. червня. — В тутешніх поінформованих кругах заявляють, що китайські опришки випустять на волю чужинецьких бранців ще сього тижня.

МОСКОВСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ВЗЯЛИ В ПОЛОН І ЗАСУДИЛИ НА ДОСМЕРТНУ ВЯЗНИЦЮ ГОЛОВНОГО ОТАМАНА — СЕМЕНА ПЕТЛЮРУ

МОСКВА, 6. червня. — Семен Петлюра, головний отаман армії У. Н. Р., попався в руки московської большевицької армії.

Московсько-большевицький „революційний" трибунал засудив його на досмертну тюрму і вже запроторив його в тюрму.

Петлюра недавно втік був з Польщі в Румунію, відки перебрався був на Україну, де обняв був провід над повстанськими віддiлами.

На чолі повстанських відділів він боровся проти московської „червоної армії", яка розбила його відділи і взяла його в полон.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

МОЛОДИМ ПАРУ СЛІВ ПІД РОЗВАГУ.

Американська урядова статистика показує, що з кождої сотки мущин, які находяться в гарнім здоровлю в 25. році життя, за 45 літ буде жити лишень 64.

Трийцять шість на кожду сотку 25-літних мущин не дожде 65-ого року життя, але помре перед тим.

Хто саме помре, сього не знати. Кождий сподієтся, що не він, але кождий мусить припустити, що може й він буде межи тими, що не дійдуть до 65-ого року життя.

Та смерть ще не покінчить всего його клопоту з життем. Що станеться з тими, яких добробут, виховання, образовання, може само життє залежить від нього?

Чи не вартаби про се подумати кождому молодому, дужому, 25-літному мущині?

Може він обзавівся господарством, може хоче купити гарні меблі до хати, може хоче справити нову софу до парльору? Чи варта справити нову софу, чи краще вписатися в члени Українського Народного Союза, щоби на випадок смерти родина не пішла попід плоти в чужому краю, навіть з гарною софою в парлорі?

Молоді Українці!

Дізнайтеся про адрес секретаря найблизчого відділу Українського Народного Союза!

ПЕРЕД НОВОЮ БУРЕЮ В ЕВРОПІ.

Недавно був у Польщі французький маршалок Фош. Поляки приймали його зі звісною старопольською гостинностю, себто пускали йому блахмана про свою високу культуру і про свою велику мілітарну силу. Фош, як доносять дневники, випрацював разом з польськими стратеґами нові дуже важні пляни.

Дня 17. мая с. р. приїхав до Варшави шеф анґлійського ґенерального штабу лорд Каван, котрого на двірці повитав маршалок Пілсудський. Пополудні того дня було для нього принятте в президента Польщі Войцеховського, а потім давав у його честь бенкет премієр ґенерал Сікорський.

Що лорд Каван не поїхав до Варшави оглядати чуда польської культури, це також певне.

По лорді Кавані мати-ме Варшава нову сензацію: приїде румунська королівська пара.

Одним словом — Польща тріюмфує, гостить у своїй столиці сильних міра сего.

Та це пир в часі чуми. За всіми тими гостинами криється щось нового, грізного, — нова війна. Шефи ґенеральних штабів, французького й анґлійського хочуть переконатись, наскільки Польща спосібна до цеї нової проби. Поки Анґлія скінчить переговори з большевицьким представником Крассіном, мусить переконатись об тім. На всякий спосіб „антанта" скріпляє Польщу всіми способами.

Тепер вона дуже турбується тим, щоб помирити Поляків з Чехами. Камінь преткновення — Яворжина, всього яких 500 душ! Але Чехи завзяті, не хотіли уступити Польщі. Мусів аж Фош вміщатися в цей спір. Він запросив президента чеської держави проф. Масарика до Парижа і Масарик поїде туди на конференцію з Мільраном, Пуанкаре й іншими французькими політиками. Поїде туди також незабаром і чеськиу міністер Бенеш. А що Чехія таксамо як і Польща залежна нині від Франції, то й треба сподіватись, що під французьким диктатом вони погодяться і з ворогів зробляться приятелями. Чи приязнь тая довго потриває, то друге питанне, але тепер її треба і вона буде, бо все, чого потребує Франція, те й є.

А на що-ж тої приязни Франції? Відповідь проста. Щоб скріпити свої спливи на Сході. Польща, Чехія і Румунія під французьким диктатом, цеж сила! А сили тої оптребує Франція по перше супроти Анґлії, щоб удержати своє рішаюче становище в „антанті", по друге супроти Німеччини, щоби її окружувати з усіх боків, а по трете — проти большевиків, щоб між ними і німецями поставити сильну барієру. Чехи русофіли, але вони бояться большевизму, отже ходить о те, щоби в евентуальній акції проти большевиків вони пішли з Польщею рука в руку.

Для Українців, розуміється само собою, польсько-чеська угода не віщує нічого доброго, бо що при її заключенню буде бесіда також про Українців у Східній Галичині і на Закарпаттю — це певне.

Союзники порозуміються, щоб нас рівномірно трактувати щоби ми, значить, навіть в Ужгороді не дістали більше як нам Поляки дають у Львові.

Ось як виглядає цей славний принцип самовизначення народів! За 500 душ на Яворжині ведуться торги аж у Парижі, а за 7 міліонів Українців не журиться ніхто. Нікого не питались о раду, лиш дарували їх Польщі, як живий інвентар з якогось фільварку, на котрому хазяїна не стало.

І так воно буде, поки не буде на Україні свого власного хазяїна, свого українського уряду, бо на жаль, таким хазяїном радянського уряду годі назвати. Колиб він ним був, то не заключив би був соромного миру в Ризі; не було-б ні голоду, ні розстрілів, ні того всього, що діється тепер на Великій Україні.

Одним словом, нема кому постояти за Україною і тому мусить за нею постояти самий тільки український народ. Він це і зробить, як не нині то завтра, бо історія це не життє одного чоловіка. Вона має свій окремий годинник, але що на ньому виде колись 12 година вночі для наших ворогів і гнобителів — це певна річ.

Крегул.

ЯК МИ ШАНУЄМО СВОЇХ, А ЯК ЧУЖИХ.

(Від власного кореспондента).

Львівське „Діло" (ч. 33 з 16. мая) доносить:

„Дня 13. жовтня 1922 відбувся перед трибуналом окружного карного суду в Стрию наглий суд над Михайлом Стефановом під замітом убивства війта в Дашаві. На просьбу українських адвокатів у Стрию вислала львівська колеґія українських адвокатів до оборони д-рів Володимира Старосольського, Льва Ганкевича і Степана Шухевича. На розправі стали до оборони адвокати д-р Антін Гарасимів і д-р Володимир Лужецький зі Стрия і згадані три львівські адвокати, так, що лаву оборонців репрезентувало пятьох українських адвокатів. Боронили вони безінтересовно. На початку розправи зголосився також до оборони стрийський адвокат д-р Шепсель Вандель і заявив, що з власної волі хоче брати участь в обороні. Участь була чисто формальна, так, що д-р Вандель не знайшовся ні разу в положенню, в якім мав би промовляти до суду. Тимчасом якась польська ґазета накинулася на д-ра Ванделя, нібито він одинокий став до оборони нашого політичного підсудного. Цю вістку підхопив незвісний нам близше п. Юрій Білінський в Шикаґо з Дашави в Галичині і зрозумів справу так, ніби то українські адвокати відмовили своєї помочи в обороні підсудних. Натомість уважав п. Білінський відповідним без провірення справи заініціювати велику збірку 10.000 долярів в користь д-ра Ванделя як дар вдячности. Мотивує при тім п. Білінський свій поступок таким способом, що наносить незаслужений заміт на адресу українських адвокатів".

• • •

Отся відомість „Діла" на маль не є докладна, бо не подає, в котрім американськім часописі п. Білінський заініціював ту збірку 10.000 долярів як дар вдячности для д-ра Ванделя

Та поза сим ся відомість є дуже характеристична для наших відносин і тому я навів її, щоби вказати, що власне в ній характеристичне.

• • •

Отже перше всего те недовіре до власних людий, яке зустрічаємо в нашім громадськім життю на кождім кроці.

Вистала відомість якоїсь польської ґазети, щоби п. Білінський, очевидно, думаючи, що він сповняє патріотичне діло, вилаяв усю українську адвокатуру і звеличав адвоката-чужинця, — розуміється, не стараючися провірити справи. Таких випадків недовіря можна би навести з нашого громадського життя богато. Можна весь свій вік і всі свої сили віддати на працю для народньої справи, — нехай тільки в тій праці комусь щось неподобається, зараз кине каменем недовіря, підсуне якийсь нечесний намір і — знайде віру. В те, що людина є добра, чесна, люди вірять дуже важко. Але в те, що хтось не є чесний, — як легко в те вірять!

Візьміть історію будови української держави. Мабуть ні один з наших найвизначнійших діячів не остав вільний від закиду злої волі, користолюбивости, жажди слави і т. д. І як легко сиплеться такими закидами!

• • •

В парі з недовірем до власних людий, з понижуваннем їх іде **величанне чужих.**

Візьмім знов історію будови нашої держави, Правда, в політичній боротьбі обезцінюванне й понижуванне політичного противника є загальне явище в цілім світі. Але деинде політичні діячі є не тільки предметом нападів політичних противників, але також мають рівних оборонців. У нас на жаль инакше.

Зберіть усе, що написано злого таки в нашій пресі про наших найвизначнійших державних мужів: Грушевського, Винниченка, Петлюру, Петрушевича й ин., — а страшно стане. А при тім ви не знайдете або майже не знайдете такої ревної оборони їх діяльности, яку знаходять нападані державні мужі в инших народів.

За те хто в нас має найревнійших славословників і оборонців Чужинці! Критикувати, обезцінювати й понижувати Грушевського, Винниченка, Петлюру; Петрушевича й ин. можете спокійно. За те, попробуйте написати найлагіднійшу, найобективнійшу критику на обмосковленого Павла Скоропадського, на Вільгельма Габсбурга (Василя Вишиваного), на Болгарина чи Румуна (бо він давнійше був діяльний у Болгарії, а опісля в Румунії) Раковського, — зараз ті чужинці знайдуть між нашими людьми найревнійших оборонців, які болотом обкинуть кождого, хто посміє сумніватися в едино спасительну місію тих чужинців для України.

Те саме з нашими державними справами.

Хто нині стане в обороні Української Центральної Ради, яку повалив Скоропадський в порозумінню з командою німецьких і австроугорських військ та обмосковленим поміщицтвом і буржуазією. А прецінь Українська Центральна Рада була перша законна влада Української Держави, влади, яка вийшла з волі українського громадянства, влада, яка збудувала українську державу!

За те скільки незаслуженої лайки, з невірним, крайне тенденційним освітленнем справи, сиплеться і сиплеться на Директорію Української Народньої Републики — за те, що вона посміла підняти повстанне проти гетьмана **в обороні української державности!** Так, в обороні української державности, якій гетьман поклав кінець своєю федераційною грамотою.

Факт, що п. Білінський, не провіривши як слід справи, вчепився за першу ліпшу припадкову відомість, щоби вилаяти українських адвокатів і звеличати адвоката-чужинця, є тільки один дрібний прояв нашої загально-національної хиби.

• • •

Далі сама міра в оцінюванню своїх і чужих.

Позичка національної оборони, розписана в Злучених Державах Америки українським урядом Галичини, виносила всего 100.000 долярів. Фонд негайної допомоги Рідному Краєви 30.000 долярів. Ювилейний дар для одного з найвизначнійших українських письменників, Богдана Лепкого, 1.000 долярів.

Але для адвоката-чужинця п. Білінський такий щедрий, що хотів би зібрати для нього аж 10.000 долярів, значить, 10 разів стільки, що для Богдана Лепкого, або третю часть цілого фонду негайної допомоги Рідному Краєви чи десяту часть державної позички Національної Оборони!

Певне, свому, який весь свій вік і всі свої сили віддав на працю для народу, можна кинути жебрачу милостиню, але перед чужим випадає поставитися!

Я зрештою не дивуюся п. Білінському, бо знаю факти богато прикрійші:

Хочби та оборона чужинців: Скоропадського, Вільгельма Габсбурґа, Раковського ціною понижування наших найвизначнійших діячів!

Або пригадую собі, як після смерти львівського адвоката д-ра Тадія Соловія (людина українського роду, яка весь молодий і дозрілий вік жила в польськім громадянстві, і аж при кінці життя навязала звязки з українськими кругами та жертвувала на українські цілі дрібницю з свого великого маєтку, який остав для жінки-Польки і вихованого в польськім дусі сина!) такий визначний діяч, як д-р Евген Олесницький, написав покійному такий некрольоґ як найбільш заслуженому діячеви. Тоді я сказав в редакції „Діла": „Де знайдемо слів, щоби звеличати д-ра Олесницького, коли він аж так славословить Соловія?!"

• • •

Сі уваги й факти для їх ілюстрації можна би ще і ще продовжати. Та годі!

Хотів я тільки з приводу невдачною виступу п. Білінського показати, що причина таких виступів лежить глибше.

Наша публіцистика в своїй виховуючій діяльности мусить скріпляти довіре й пошану до наших власних діячів, вчити шанувати їх заслуги, — а тоді такі виступи будуть неможливі.

Праґа, 20. мая 1923.

Д-р Михайло Лозинський.

КУДИ ІДЕШ?

Куди ідеш
І що несеш
На новий шлях
З собою?
Як що давну
Покору й страх
То не піду
З тобою?

Богдан Лепкий.

РЕЗОЛЮЦІЇ НАРОДНЬОГО ЗЇЗДУ У ЛЬВОВІ

(Принята 21. мая с. р. на зїзді української трудової партії).

1) Народній Зїзд висловлює свою найглибшу честь упавшим і живучим членам геройської української армії, котра боролась за найвисше право нації на рідній землі;

2) Народній Зїзд стверджує, що як риський трактат з 18. марта, 1921, був заключений без участи українського народу, так і париська постанова рада амбасадорів з 14. марта, 1923, була принята без його згоди. Оба ті акти є запереченнем святочно проголошеного і за основу міжнародніх відносин прийнятого права самовизначення народів і тому Народній Зїзд з усею рішучостю протестує проти обох цих односторонних актів;

3) Народній Зїзд заявляє перед цілим світом, що остаточною метою українського народу є самостійна, соборна незалежна, демократична українська держава на всім просторі українських земель;

4) В теперішніх політичних умовах Народній Зїзд стоїть за обєднанєм усіх українських земель, що знайшлися під владою Польщі, себто Східної Галичини, Лемківщини, Волині, Холмщини, Полісся й Підляша в одноцільну одиницю о повноті політичних прав української нації на своїй землі; натомісць Народній Зїзд рішучо протестує проти т. зв. воєвудської автономії;

5) Народній Зїзд стверджує, що переведені в падолисті, 1922, вибори до польського сойму і сенату на території Східної Галичини, яка в тім часі не була ще признана складовою частиною Польщі, відбулися безправно проти волі величезної більшости населення і проти загалу українського населення, котре в почуттю їх нелеґальности під терором не брало в них участи;

6) Народній Зїзд стверджує, що згадані вибори яко безправні є неважні і тому відмовляє права виступати іменем східно-галицького населення, зосібна всім послам і сенаторам, вибраним до польського сойму і сенату зі Східної Галичини; Народній Зїзд стоїть на становищі, що Східна Галичина не має ніякого представництва в польському соймі і сенаті, а вже прямо наругою вважає висланне до сойму 5 ставлеників польської влади, т. зв. „хліборобів", та висуванне їх на польській парляментарній арені яко представників українського населення Східної Галичини;

7) З уваги на це Народній Зїзд домагається негайного скасовання в цілій Східної Галичині виборів до польського сойму і сенату;

8) В теперішніх умовинах Народній Зїзд просить українських послів і сенаторів Волині, Холмщини, Полісся й Підляша обняти заступництво інтересів українського населення Східної Галичини;

9) Народній Зїзд протестує проти безправного скасовання громадської самоуправи та домагається негайного переведення нових законних виборів до громадських рад в цілій Східній Галичині;

10) Народній Зїзд протестує проти переслідування українського духовенства, проти обмежування свободи української церкви, як грецько-католицька так і православної та проти насильного загарбування українських церков і монастирів в хосен латинників-Поляків;

11) Народній Зїзд протестує проти безпідставних і безправних ревізій та арештів і проти знущань, побоїв і грабунків, доконуваних на спокійному українському населенню польськими і військовими органами, а також проти карно-судового переслідування і вязнення з приводу політичних вчинків, доконаних перд 15. березня, 1923:

12) Народній Зїзд протестує проти безправного відібрання українському населенню Східної Галичини спільного посідання соймової палати у Львові, Краєвого Банку Галичини і краєвих дібр та маєтків; і домагається привернення українському насеелнню його набутих прав до тих маєткових обєктів;

13) Народній Зїзд домагається удержавнення переслідуваного дотепер українського приватного університету у Львові разом з технічними відділами, наділення його з українських податкових гроший субвенціями, потрібними на упосаження і удержання повного університету разом з необхідними науковими інститутами, та передачі цьому українському університетови половини маєтку львівського, дотепер ще правно утраквістичного університету, званого перше університетом Франца І., а в останніх часах університетом Івана Казимира;

14) Народній Зїзд взиває українське громадянство енерґійно продовжувати та послідовно і витривало поглиблювати орґанізаційну працю на всіх царинах просвітного, господарського і політичного життя, і стати до боротьби в обороні своїх національно-політичних прав та інтересів, щоб ми могли вдержатись проти чужинецької навали та перебути сучасне лихоліття.

—o—

БОЛЬШЕВИЦЬКІ „ПОБІДИ".

Від якогось часу большевицька диплюматія починає показувати поважні недостачі. Доказом сього хочби велика диплюматична програна супроти Анґлії.

Лорд Керзон зажадав наперед від московських комісарів, аби вони признали обовязок платити відшкодованне за шкоди, пороблені анґлійським ґорожанам. Москалі вертілися як посолені пискорі, але остаточно признали право.

Лорд Керзон зажадав відтак від комісарів віддання рибацьких лодок, пійманих большевиками поза обрубом тримилевого пояса. Комісарі крутили, вертіли, але все те на ніщо не здалося: треба було уступити.

Та й сим Анґлія не вдоволена. Вона зажадала від Росії запоруки, що не буде вести большевицької аґітації довкола анґлійських кольоній в Азії. Росія запропонувала відбуття конференції для сеї справи. Анґлія відповіла, що вона з гори знає, що конференція з большевиками до нічого не доведе, і зажадала здержання пропаганди. Росія мусіла уступити і згодитися на понижаючу річ: на обмеженне числа своїх представників в краях, сусідуючих з анґлійськими кольоніями в Азії.

Хтоб понижався до тих способів політичної боротьби, яких вживають залюбки московські аґенти проти всяких зусиль українського народу до здобуття собі повної независимости від всіх чужих держав, мігби тепер висипатися на большевицький уряд за зраду інтересів народів Росії. Хто, однак, на події дивиться не через наложені панами окуляри, той в подібних фактах добачити може не якоїсь навмисної вини сього або онтого уряду, а вислід укладу політичних сил в світі. Невдача московського уряду се викликаний злою волею большевицьких цариків. Вони певно дбають за те, аби удержати престіж Росії. Однак, се їм не вдається. Не вдається через те, що Росія, що далі, то щораз більше слабне, і її слабість щораз більше стає загально відомим фактом. Знають про се не лишень в Анґлії, знають про се в усему світу. Не знають лишень ті аґенти, яким большевицькі правителі платять за те, щоби вони дечого не знали.

„ДІЛО" ПРО ТЕПЕРІШНЮ УКРАЇНСЬКУ ПОЛІТИКУ.

Львівське „Діло" у виданню з 20-ого травня (мая) с. р. подає у статті п. з. Харків чи Київ, отсі свої погляди про теперішню українську політику:

Ми хочемо підготовити свої сили, зміцнити їх до того ступня, щоби перестали бути пилкою в грі будучих подій, але — навпаки — самі могли творити ті події і надавати їм бажаний напрям. І тому нашим кличем мусить бути КЛИЧ ВЛАСНИХ СИЛ; а нашою вірою не політична абстрактна віра, але ВИБУХОВА СИЛА НАЦІОНАЛІЗМУ, всесильний фактор, що його з острахом стверджує такий матеріяліст як Лев Троцький.

Наше відношенне до „Істнуючої України", себто конкретизуючи думку деяких еміґрантських кол, до советської влади на Україні, є неґативне, БО ЦЕ НЕ ВЛАДА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ, ТІЛЬКИ ВЛАДА НАД УКРАЇНСЬКИМ НАРОДОМ. Є це здебільшого в теорії влада не-українського робітництва на Україні, а в суті річи влада червоної Москви. Одначе ставлячись неґативно до цеї влади, ми далекі від того, щоб активно підпирати зовнішні намагання повалити її. Намагання повалити советську владу на Україні силами зовні не було-б так вимірене проти тієї влади як проти українського народу і проти його революційних здобутків. Це означувало-б одночасно, що замісць експльоатації України советською Росією мало-б наступити повне її знищенне червоною армією, а дальше мала-б наступити більш інтензивна і плянова експльоатація і грабіж української землі тими зовнішніми силами.

Ми пересвідчені, що Україна сама, зміцнивши свої сили, підсилившись новим інтеліґентським елементом з нутра селянських мас, без посторонніх сил видобудеться з ярма і наладнає своє життє згідно зі своїми інтересами. Ми далекі також від того, щоб шаржувати „повстаннями". Бо не тактика постійних „повстань", але політична орґанізація широких народніх мас і її наслідок: всенародній зрив — наблизить день повного визволення.

Ми свідомі того, що перед українською нацією простягається довгий шлях затяжної боротьби і впертої самоорґанізаційної праці під прапором народоправства. Ми свідомі й того, що справа західно-українських земель не може і не сміє вийти з круга всеукраїнських інтересів. Дотеперішня ставка нашої офіціяльної політики: „частина замісць цілости" скінчилась повним неуспіхом. Тому мусимо мати на приміті постійно цілість; мусимо орієнтуватись на наш національний центр, НА КИЇВ, АЛЕ НЕ НА ХАРКІВ, бо від долі Києва залежати-ме доля Львова, а не від Харкова, в якого інтересі є поділ українських земель.

ЗВІТ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІЖИ В НЮ ЙОРКУ

ФОНД ЗАГАЛЬНИЙ

Поміч українським студентам в Европі

Імя жертводавця	доляри
Онуфрій Костюк, Гейзелтон, Па. (при продажі образів)	1.50
Тов. М. Шашкевича, Гамтрамк, Миш. (С. Гринішак)	15.00
Павло Гаврис, Бруклин, Н. Й.	1.00
Н. Демчина, Бейрдфорд, Па.	2.00
К. Ільків, Спрінг Валі, Н. Й. (при продажи образів)	1.00
Тов. Укр. Січ, від. 182 У. Н. С., Кліфтон, Н. Дж. (М. Пипюк)	19.55
Олекса Нагірний, Елизабет, Н. Дж. (при продажи образів)	3.00
Евген Тимкевич, Бофало, Н. Й. (при продажи образів)	5.50
Петро Сороколіт, Нюарк, Н. Дж.	1.00
Дмитро Васько, Гамтрамк, Миш. (при продажи образів)	1.00
М. Шуба, Кортіс Бей, Мд.	1.00
Ф. Віркійовський, Лейквуд, О. (при продажи образів)	25
Н. Демчина, Бейрдфорд, Па. (при продажи образів)	25
Разом	52.05
В касі осталось з попереднього оголошення	2.60
Загальна сума	54.65

ФОНД З ПРОДАЖІ ОБРАЗІВ

Імя жертводавця	число лісти	доляри
Гнатів М., Скрентон, Па.	60	5.00
Костюк Онуфрій, Гейзелтон, Па.	61	5.00
Яремцьо Евстахій, Йорквил, Огайо	67	10.00
Бурка Марія, Юнгставн, Огайо	74	9.90
Підупалий А., Амбридж, Па.	84	10.00
Васько Дмитро, Гамтрамк, Миш.	57	20.00
Тимкевич Евген, Бофало, Н. Й.	87	10.00
Мельник Петро, Филаделфія, Па.	77	10.00
Міськів Яків, Санквойт, Н. Й.	7	14.00
Саварин Еміль, Оборн, Н. Й.	55	10.00
Віркійовський, Лейквуд, Огайо	71	10.00
Пухта Василь, Бріджпорт, Па.	28	10.00
Маник П., Перт Амбой, Н. Дж.	79	8.00
Чорній Іван, Назарет, Па.	68	10.00
Гіба Николай, Іст Гаммонд, Інд.	70	10.00
Першин Михайло, Ню Йорк, Н. Й.		1.00
о. Олекса Пристай і Бр. св. Петра і Павла, Карнегі, Па.		2.00
Сахюк Василь для Бр. св. о. Николая		1.00
Міськів Яків, Санквойт, Н. Й.		1.00
Разом		156.90
Попередно оголошено		286.00
Досі разом		442.90

ФОНД УКРАЇНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ У ЛЬВОВІ

Імя колетора	Число лісти	доляри
Бендас М.	490	6.25
Голдак Павло, Ст. Франсва, Мо.	675	5.75
Іванко Михайло, Деслодж, Мо.	674	6.50
Царанюк Анна, Ню Йорк, Н. Й.	300	1.00
Хорагамовська Степанія, Ню Йорк, Н. Й.	494	1.00
Франків Стефан, Дітройт, Миш.	235	10.50
Карнова Михайло, Толідо, Огайо	328	11.00
Могильський Василь, Бетлегем, Па.	440	15.35
Гуль Михаїл, Клівленд, Огайо	514	12.00
Агафія Бундзяк, Ню Гейвен, Конн.	608	12.00
Від поодиноких осіб без лісти:		
Міськів Яків, Санквойт, Н. Й.		5.00
Гаврилів Пало, Перт Амбой, Н. Дж.		5.00
Дработій Василь, Ню Йорк, Н. Й.		1.00
Матлай Пилип, Ню Йорк, Н. Й.		1.00
о. Пристай Олекса, Карнегі, Па.		10.00
Дохід з віча 3-го червня 1923 р.		33.77
Разом		137.12
Попередно оголошено		64.59
Досі разом		201.71

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Фонд загальний	54.65
Фонд образів	442.90
Фонд українського університету	201.71
Разом	699.26
Вислано на руки Укр. Краевої Студентської Ради у Львові	500.00
В касі Тов. Укр. Молодіжи в Ню Йорку остає	199.26

Справозданне підмоги опікунів за місяць май проголоситься опісля осібно.

Вп. продавців образів і колекторів на лісти дарів на університет проситься ласкаво акцію приспішити.

UKRAINIAN YOUNG MEN & WOMEN'S ASS'N,
30 E. 7th Street, - - - - New York, N. Y.

ЗА ТОВ. УКР. МОЛОДІЖИ В НЮ ЙОРКУ:

Богдан О. Каштанюк, голова; Ольга Кирчів, скарбниця;
Дмитро Сіроцький, фін. секр.; Омелян Коцко, рек. секр.

З ПІДКАРПАТСЬКОЇ РУСИ.

Ужгород, в травні, 1923.

Як „губернатор" ночував в Івановій хаті в Ужгороді.

Дня 11. мая с. р. в ночі заалярмував ужгородську поліцію оден столярський майстер, що до його до кухні зайшов якийсь добродій та заснув сном блаженних. На місце вислано декілька полісменів. Вони збудили добродія та казали йому приспати до себе. Але він схопився, копнув одного полісмена та став кричати: „Чекайте, як я буду губернатором, то я вас усіх позамикаю". Думаючи, що мають до діла з божевільним, що до того не міг вдержатися на ногах, полісмени занесли його до капітанату, де дижурний лікар ствердив, що добродій смертельно пяний. Положили його в одній камері, щоби виспався.

Рано зявилася на поліції депутація, зложена з д-ра Гагатка, редактора Гаваша й друкаря Фелдешого та прохали випустити добродія з арешту. Показується, що це — кандидат на губернатора, відомий зі свого замилування до Адамових слізок др. Камінський. Але й тепер добудитися не могли, тож лишили його, щоби ще виспався.

Того дня (12. мая) мала відбутися нарада правительства з опозиційним бльоком, але через цей „випадок" вона не могла відбутися.

Так то ужгороські поліційні арешти діждалися чести гостити в себе д-ра Камінського, будучого „губернатора".

Він загалом від часу ревеляцій редактора Гренджі-Донського пе а пе.

Мадярський конгрес.

Дня 6. с. м. відбувся в Мукачові конгрес мадярських опозиційних партій. Це радше були народні збори, в яких на 800 присутних було три чверти мукачівських мадяр, в першій мірі урядників мукачівського магістрату та посілостей мадярського графа Шенборна. Конгрес мав утворити „одноцільний фронт автохтонів проти кольоніяльної політики централізму". В тій ціли стягнено декілька Німців, Словаків і Жидів та жадано автономії Підкарпатської Руси й Словаччини. Але через відсутність Мадярів із околиць Берегова (найчисленніших) та Жидів, конгрес був радше вічем.

Збори Підкаратського Банку.

Дня 28. квітня відбулися збори акціонерів Підкарпатського Банку. Управа здала звіт, по якому чистий зиск за 1922 р. виносить 494.277.41 кор. чсл., то є 10% основного капіталу. Акціонерам постановлено виплатити дивіденду 8% (в 1920 р. 4%, в 1921 — 6%). Банк між иншими фінансував також фільм „Коріятович", написаний відомим українським поетом Василем Пачовським. Фільм цей продав вже банк до Америки.

Ластова (скавтова) часопись.

В Ужгороді вийшло 1-ше число пластового органу: „Пластун, Юнак, Черкеш" часопис пластової молодежи Подкарп. Руси". Має виходити що місяця на руській і мадярській мові. Це число має 16 сторін, половина по руськи, половина мадярська. Редагує комітет. Відвічальний редактор Осип Пешек, шкільний референт Підкарпат. Руси.

ГРІЗНИЙ ОКЕАН

Бурний і здичілий реве океан:
Він силі брутальній співає пеан!
Тай звуками пісні своєї:
Хвилюеться грізно,
Колишеться міцно,
Й мов радістю пяний —
Він гори й ями
З водних мас здіймає,
На дно поринає —
Піна аж мінлива хребет покриває!

Гремить, клекотить і женеться в безкрай,
Мов з злоби, з безсилля попався в одчай:
Що сила так марно конає —
Ця сила невольна,
Потуга бездонна!
І вічно він злобний,
Мов звір все голодний,
Біжить, скажение,
Аж в гніві німіє...
В борбі так з собою паде й міцніє!

Коб сил океану дістав мій народ!
І гніву, завзяття до лютих доротьб,
Щоб кращої долі здобути!
Не тяг би ярма він!
Не чув бя кайданів
Брязкіт і стогін!
Не ливсь би проклін
Із рабського серця,
Що з острахом бється!
Лиш силу брутальну, щоб мав океану!

Та ні! Мій народ — це грізний океан!
Сильний, та безсилий, німий великан!
Він збурений хвилю неволі:
Хвилюеться грізно,
Колишеться міцно,
Й одчай в серцю плаче;
Ненависть аж кряче;
І грудь підіймає —
Та тамже конає...
Лиш сильної пісні йому не хватає!

Джерзи Сіті, 26. мая, 1923.

П. Ковальчик.

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

Заходом Товариства Укр. Молодежи в Нюарку, Н. Дж.

В НЕДІЛЮ, 10. ЧЕРВНЯ 1923

в Українській школі св. Николая, President St., Passaic, N. J.

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ:

I.

1. Вступне слово д. Вол. Білоруський
2. Розжалобилася душа моя, сольо ..... Оля Тимкевич
3. Нас ждуть, декл. .... Віра Білоруська
4. Scene de Ballet, скрипкове сольо ..... Мирон Тимкевич
5. Помарніла наша доля, сопранове сольо ..... Стефанія Тимкевич
6. Посланіє, Т. Шевченка, деклямація ..... Мих. Олійняк
7. The Lily and the Rose, дует ..... Оля і Стефанія Тимкевич
8. Viennese, скрипкове сольо ..... Мирон Тимкевич

II.

1. Чорною хмарою Діброва, дует... Стефанія Тимкевич, Іван Хованець
2. Веснівка, сольо ..... Оля Тимкевич
3. Українська шумка, пяно-сольо ..... Анна Руда
4. Танок, виконає ..... Оленка Руда
5. Souvenir, скрипкове сольо ..... Мирон Тимкевич
6. „Світові співаки" ..... квартет позамісцевих співаків
7. Serenade, сольо ..... Оля Тимкевич
8. Присяга, декл... д. Вол. Білоруський

Початок о годині 6.30 вечером.

Вп. Громадянство! Тов Української Молодіжи влаштовує цей Концерт в бенефіт Олі Тимкевичівні. Весь дохід піде на заплачення лекцій співу в консерваторії, в якій молоденька Оля почала учитись. Молоду співачку після осуду учителів консерваторії, жде велика будучність. Талановиті люде у нашім народі, рідкість, тому спомагаймо тих, що маємо. Коли не подбаємо про них, вони пропадуть. Поможіть цій дівчині розвинути свої здібности, а колись вона свому народови принесе честь. На цей гарний Концерт приходіть всі, приходіть громадно!

34 Комітет т-ва Укр. Молодіжи.

PERTH AMBOY, N. J.

Діти шкільні дівчатка в Перт Амбою відограють гарне представленне під проводом Юлії Зволинскої

ЧЕРВОНА ШАПОЧКА

на дохід церкви Усп. Пр. Бог.

В НЕДІЛЮ, 10. ЧЕРВНЯ 1923

в гали українській, Стейт улиця.
Також буде веселе „Moving Pictures"

Початок о годині 7.30 вечер.

Вступ 35 і 25 цнт., діти 10 цнт.

Богдан Лепкий.

В ГЛУХІМ КУТІ.

Яцкова ялівка обілася конюшини і згибла. Лежала коло ясел, у стайні, як гора, а в хаті Яцко сварився з Яцихою.

— На що ти пустила ялівку на свіжу конючину? Господине!

— А ти на що лишив вітвором ворота? Господарю!

— А ти чому їх за мною не заперла?

— А в тебе від чого руки?

— Ти мою працю марнуєш, жінко!

— А ти мій вік змарнував, чоловіче!

Так сварилися цілу днину... Під вечір пригадали собі, що ялівку треба закопати, бо заповітрить подвірря.

— Треба було дорізати, — каже Яцко, — був би нарід розібрав під неділю.

— Мій батько не різник, а мати не різничка — відповідає Яциха — тай я різати не вмію!

— Але язиком, як бритвою ріжеш. Правда?

— Коли ріжу, то своїм, а тобі зась до того. Відчепися від мене тай йди, зроби який конець із ялівкою, бо ще йно того треба, щоби тебе жандарі забрали.

— А тебе чорти заберуть! — гукнув Яцко, переступаючи поріг.

На подвіррю думав собі, що баба правду каже. Він завинив, бо воріт за собою не замкнув. Ялівка вийшла з подвірря, обїлася в полі конюшини, тай згибла. Але признати їй того не можна, бо найгірше як жінка раз один возьме верх над чоловіком. Тоді вже пиши: пропало. Потім глянув на стайню, де лежало падло, зітхнув, сплюнув і пішов на трупарню, до Антошка, що був грабарем і сторожом від школи в одній особі. Він копав гроби, чистив учителеві чоботи і бив школярів різкою. Як мав час, то виплітав кошики, пускав кров, здіймав шкуру з падлини і збірав рої. Що кому треба!

На біду, пішов Антошко на друге село з листом від учителя до вчительки і Яцко вернув із ничим.

По дорозі вступив до сліпого Максима, що грав на лірі, а на весіллю співав такі веселі співи, що пяні баби реготалися до розпуку, але й його не застав дома.

В тім із-за дуплавої верби вилазить Абрамко, знаний з того, що жадного діла не цурався і любив усього стрібувати, тай каже: „А що, Яцку, є Антошко дома?"

Лихе йому є! — відповідає Яцко. — Десь їх усіх як навмисне повиривало.

— Не кажіть нікому — говорив Абрамко — то здійму шкіру.

— Та здіймай! — відповідає Яцко — про мене!

Торг у торг, стало на тім, що Абрамко має дати три срібні і шкура його.

Зараз пішли оба до стайні. Жид замкнувся з середини, щоби його ніхто не бачив і заки місяць зійшов, покінчив свою роботу.

Потім видрапався на під, розвісив шкуру на бантах і вернув вдоволений до дому.

Тимчасом Яцко викотив із возівні віз, запряг коні і заїхав перед стайню.

На силу витащили обоє з жінкою ялівку і віз покотився селом.

По дорозі ставали люди, і киваючи головами казали: „Ов, ов, ов!"

Яцко був лютий, підганяв коні і ялівка скакала на возі як жива.

Так опинилися на „кобилячім" цвинтарі. Був то невеличкий кусник громадської толоки, обкопаний доволі глибоким рово, на якім ховали падлину: коні, корови, вівці, навіть дріб. Як ішла остання холера, то старство наказало, щоби зробити цей цвинтар, на що громада сильно відказувала.

„Перше тільки людий ховали, а тепер, бач, і худобині цвинтару треба, думав також Яцко. Дальше може ще які метрики для коров повидумують. Усьо можливе. А потім, то ще таке право вийде, що не худоба для тебе, але ти, хлопе, для худоби. Тьфу!"

Яцко сплюнув, зняв драбину і скинув ялівку на траву. Телиця лежала як колода. Яцко вхопив рискаль і став із пересердем копати яму.

— Не досить, що здохло, та ще йому таку параду роби! — говорив, викидаючи землю.

— Вези його, копай яму, ховай! Ігі!... А ви тут чого? — звернувся до псів, що чим-раз близше підкрадалися до мяса. — На погріб прийшли? Добре. Ось тобі, діду, хліба! — гукнув, кидаючи між собак груду землі. Пси розскочилися і Яцко копав дальше.

— Чого стоїте? — кричав до своїх хлопців. — Возьміть батіг та відганяйте собак!

Хлопці вхопили, один батіг, а другий лопату і вганяли за псами.

Яцко викопав яму, змірив рискалем, чи є до міри і скотив до неї ялівку. Потім скоро, разом із хлопцями, став її засипати землею.

А на окопі сиділи голодні пси і з жалем та злобою дивилися на дурного хлопа, що таку гарну поживу так нерозумно марнує.

Як Яцко вертав до дому, була ніч.

Світив місяць, били перепелі, пахло сіно і мід.

— Буде погода, — говорив Яцко, поглядаючи на дим, що шнурком снувався з комина в гору. — І небо визвіздилось що але.

Коні йшли звільна, Яцко не підганяв їх, лиш дивився докола і думав.

— Мають люди гречку, як море, а я, як на злість, її не посіяв. Висіяв більше ячменю, а ячмінь не вродився. Тай таке!

І в ту хвилину зробилося Яцкові дуже сумно. Йому здавалося, що він дуже бідний, що це йому чомусь не ведеться і що для нього нема вже ніякого ратунку. Збіжже не дописало, ялівка згибла, нещастя йде за нещастем.

А минаючи цвинтар, він думав, як то його вивезуть туди і як він не буде журитися ні гречкою, ні ячменем, ні жадною бідою — нічим.

Місяць світив, били перепелі, пахло сіном і медом.

* * *

Яциха чекала на Яцка з вечерою. „Бульба перекипіла, діти зголодніли — говорила, вибігаючи на ворота, — а його нема".

Над Глухим Кутом висіло тихе, літне небо. На ріці гудів невсипущий млин, дорогою їхали парібки на конях, грали на сопілках і співали. Їм на стрічу вибігали собаки, гналися за кіньми й брехали.

Довго стояла Яциха і надслухувала, чи не їде Яцко. А в хаті, на лаві, під лямпою, сидів найстарший син і читав свіжу часопись. Коло нього стояло кілька парубків і слухали. Один із них недавно пристав до читальників і по його очах видно було, що йому в голові якось то йще не дуже ясно. Він спитав:

— А про війну нічого не пишуть, Михайле?

— Ні, нічого.

— А, якосьту на ярмарку казали, що ніби наш на Турка вибираеся.

(Дальше буде).

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
за місяць май, 1923 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	361.18	141.	13.52
2.	122.16	142.	77.88
3.	54.57	143.	50.84
4.	61.86	144.	48.17
5.	43.69	145.	38.96
6.	21.76	146.	60.74
7.	146.33	147.	141.28
8.	81.18	148.	11.17
9.	91.35	149.	46.59
10.	168.51	150.	10.73
11.	33.40	151.	42.99
12.	108.97	152.	17.41
13.	38.15	153.	11.21
14.	53.56	154.	43.29
15.	42.25	155.	195.01
16.	30.19	156.	29.68
17.	24.08	157.	68.66
18.	104.11	158.	7.85
19.	9.19	159.	44.33
20.	117.12	160.	78.52
21.	18.45	161.	41.24
22.	74.24	162.	39.42
23.	21.59	163.	45.04
24.	103.06	164.	27.40
25.	30.79	165.	98.87
26.	21.46	166.	25.01
27.	38.89	167.	16.85
28.	119.65	168.	104.02
29.	127.73	169.	25.75
30.	40.63	170.	169.30
31.	91.66	171.	39.69
32.	28.86	172.	46.05
33.	29.44	173.	28.84
34.	73.29	174.	40.75
35.	21.66	175.	76.22
36.	30.24	176.	32.32
37.	26.00	177.	61.70
38.	215.20	178.	11.76
39.	65.09	179.	133.70
40.	19.75	180.	14.87
41.	42.12	181.	107.38
42.	106.26	182.	69.09
43.	27.32	183.	63.92
44.	64.95	184.	6.97
45.	120.31	185.	35.58
46.	26.50	186.	67.65
47.	18.81	187.	42.60
48.	59.18	188.	11.05
49.	6.31	189.	10.02
50.	36.74	190.	10.74
51.	60.95	191.	38.29
52.	22.49	192.	35.28
53.	48.42	193.	133.34
54.	11.76	194.	7.76
55.	40.85	195.	33.78
56.	61.98	196.	33.05
57.	72.70	197.	33.18
58.	42.25	198.	40.66
59.	61.14	199.	17.47
60.	12.37	200.	62.85
61.	55.83	201.	30.92
62.	76.04	202.	19.84
63.	252.37	203.	68.69
64.	38.32	204.	9.95
65.	148.47	205.	12.19
66.	70.76	206.	203.62
67.	80.90	207.	28.71
68.	18.23	208.	18.59
69.	95.07	209.	111.81
70.	199.98	210.	37.07
71.	16.65	211.	66.58
72.	30.03	212.	15.57
73.	70.19	213.	235.41
74.	28.58	214.	26.27
75.	51.32	215.	40.80
76.	152.21	216.	26.50
77.	76.36	217.	158.15
78.	132.37	218.	163.25
79.	8.00	219.	38.47
80.	27.63	220.	88.17
81.	110.19	221.	245.68
82.	31.75	222.	12.73
83.	58.45	223.	119.58
84.	9.62	224.	20.91
85.	83.94	225.	34.23
86.	95.67	226.	16.51
87.	82.94	227.	44.77
88.	7.97	228.	37.39
89.	6.67	229.	169.27
90.	92.70	230.	148.93
91.	163.18	231.	41.69
92.	22.35	232.	55.05
93.	14.23	233.	48.76
94.	59.49	234.	124.04
95.	64.66	235.	84.82
96.	154.73	236.	45.68
97.	40.64	237.	119.81
98.	115.21	238.	17.62
99.	134.23	239.	152.44
100.	64.18	240.	16.52
101.	42.02	241.	15.58
102.	201.14	242.	44.55
103.	43.83	243.	62.25
104.	136.50	244.	27.54
105.	74.53	245.	69.73
106.	164.94	246.	33.15
107.	40.71	247.	205.89
108.	47.15	248.	48.79
109.	86.44	249.	28.46
110.	20.76	250.	24.32
111.	23.52	251.	69.66
112.	118.16	252.	29.85
113.	74.16	253.	25.91
114.	46.79	254.	88.00
115.	16.70	255.	53.74
116.	32.56	256.	13.21
117.	79.94	257.	11.01
118.	60.97	258.	24.74
119.	30.50	259.	106.47
120.	92.12	260.	19.45
121.	42.87	261.	16.98
122.	19.75	262.	20.43
123.	38.24	263.	17.99
124.	45.56	265.	21.45
125.	18.89	266.	7.85
126.	59.91	267.	24.86
127.	90.00	269.	37.28
128.	36.49	270.	127.11
129.	16.34	271.	16.20
130.	141.10	272.	9.18
131.	13.84	273.	53.53
132.	117.38	274.	116.76
133.	129.28	275.	17.31
134.	21.47	276.	255.83
135.	127.67	277.	31.44
136.	113.84	278.	38.04
137.	76.40	279.	18.07
138.	24.43	280.	24.78
139.	38.64	282.	71.83
283.	73.51	342.	81.58
286.	49.95	344.	23.72
288.	106.16	347.	31.20
290.	29.13	350.	39.78
291.	24.38	351.	30.48
292.	136.32	354.	33.95
293.	12.05	355.	64.17
295.	107.29	357.	40.38
296.	105.71	363.	64.96
300.	230.32	364.	88.33
301.	80.20	365.	62.84
308.	92.02	367.	118.33
314.	9.49	369.	82.76
315.	12.38	370.	129.36
316.	161.15	371.	57.07
317.	55.69	379.	44.59
318.	37.48	380.	27.62
320.	33.80	381.	14.64
321.	48.89	384.	86.47
323.	46.06	385.	107.60
324.	47.91	388.	77.37
326.	115.39	391.	20.20
330.	80.14	392.	13.51
332.	41.74	393.	24.96
336.	76.36	396.	58.45
338.	196.92	400.	30.85
339.	50.94	401.	18.97
341.	54.06	402.	3.67

З місячних вкладок	20.954.92
Процент від бондів	2.518.63
Зворот Сирітських частий, Алієн Проперти Костодієн	8.400.00
Разом	31.873.55

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Йосиф Брошко, в. 223	100.00
Олена Тхорик, в. 318	500.00
Андр. Панчишин, в. 338	500.00
Вінц. Менкевич, в. 98	750.00
Лука Дмитрищик, в. 102	200.00
Павло Беднарчик, в. 1	1.000.00

Запомоги з фонду запомогового:

Василь Кохан, в 2	50.00
Михайло Дзюрман, в. 49	25.00
Василь Туренчак, в. 70	100.00
Мих. Свирбивус, в. 76	50.00
Ігнатий Ладна, в. 81	50.00
Мих. Савчин, в. 128	50.00
Іван Богаченько, в. 235	50.00
Павло Ґошко, в. 252	50.00
Мих. Маряк, в. 273	50.00
Теодор Кіхтан, в. 274	50.00
Кароль Дужий, в. 365	75.00
Ева Станкевич, в. 379	50.00

Виплати з фонду сирітського:

Василь Кріль, в. 53	170.30
Ксеня Ґеба, в. 104	180.00

Розходи адміністраційні:

„Свобода" за орган	2.949.80
Платня гол. уряду	445.00
Справи правні	290.00
Податок від реальности	180.39
Видатки канцелярійні	54.34
Лікар	43.50
За справоздання стейтів Конн., Н. Дж. і Н. Й.	15.00

Інвестиція гроший:

Ліберти бонди	8.400.00
Разом	16.428.33

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. квітня остала	170.325.55
Прихід за май	31.873.55
Разом	202.199.10
Розхід за май	16.428.33
Готівка з кінцем міс. мая остає	185.770.77

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	185.770.77
Морґеџі	193.395.55
Бонди	462.566.48
Реальність	19.500.00
Друкарня	34.000.00
Разом	895.232.80

Стан довжний:

Фонд посмертний	521.257.58
„ резервовий	177.384.55
„ адміністрац.	25.406.07
„ запомоговий	23.115.70
„ народний	59.41
„ конвенційний	13.947.39
„ сирітський	134.062.10
Разом	895.232.80

С. Ядловський, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр
Р. Слободян, ґ. фін. секр.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ У. Н. С.
МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
за місяць май, 1923 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	14.65	159.	3.60
2.	8.25	160.	13.05
3.	5.65	161.	4.10
4.	2.70	162.	2.70
5.	5.40	163.	4.50
7.	22.30	165.	4.50
8.	4.95	168.	11.50
9.	7.65	170.	10.35
10.	1.80	174.	2.93
14.	2.05	175.	5.40
15.	6.15	176.	2.70
16.	5.85	177.	2.25
18.	10.10	179.	13.75
20.	4.28	181.	14.65
21.	90	182.	5.65
22.	11.70	183.	9.00
24.	7.90	192.	1.80
25.	3.60	193.	9.00
27.	2.25	196.	3.15
28.	12.85	198.	2.00
29.	6.15	200.	9.68
30.	3.85	203.	3.85
31.	14.18	204.	2.50
34.	2.95	206.	19.35
38.	24.55	208.	2.50
39.	3.82	209.	9.25
40.	1.58	210.	5.40
41.	4.05	211.	5.65
42.	6.30	213.	19.57
43.	1.40	214.	5.40
44.	15.30	217.	33.98
45.	6.75	218.	23.50
47.	1.80	220.	11.03
50.	5.40	221.	8.33
51.	2.03	223.	11.30
52.	90	224.	1.13
53.	4.95	226.	1.35
55.	5.90	227.	1.25
57.	4.75	228.	4.35
58.	3.20	229.	5.40
59.	2.93	230.	15.10
61.	4.73	232.	4.28
62.	6.55	233.	90
63.	27.00	234.	22.75
64.	5.90	237.	11.50
65.	8.55	239.	7.05
66.	2.25	241.	2.70
67.	4.05	242.	2.70
68.	1.35	243.	14.40
70.	15.98	244.	1.80
72.	5.25	245.	7.70
73.	4.95	247.	16.65
74.	1.00	248.	1.15
75.	7.00	250.	3.37
76.	13.95	251.	8.80
77.	1.00	252.	1.65
78.	4.75	258.	2.95
80.	45	259.	8.85
81.	4.50	261.	1.50
82.	2.65	262.	2.48
83.	8.10	269.	68
85.	10.35	270.	17.10
87.	10.80	274.	8.78
90.	10.80	275.	2.25
91.	14.00	276.	31.95
93.	25	278.	5.65
94.	5.85	282.	10.45
96.	12.45	283.	5.85
97.	2.25	288.	12.15
98.	3.55	289.	7.05
99.	20.70	292.	6.30
100.	3.85	295.	2.95
102.	18.90	296.	4.48
103.	1.35	300.	10.80
104.	16.20	301.	9.45
105.	3.45	308.	16.00
106.	3.00	314.	90
108.	6.98	316.	7.65
109.	5.25	317.	4.75
110.	75	320.	2.48
112.	8.55	321.	6.98
113.	5.85	323.	4.10
114.	1.80	324.	5.62
116.	2.05	326.	12.37
120.	5.75	330.	2.70
121.	6.30	332.	4.50
123.	2.03	338.	18.90
124.	9.70	341.	2.25
128.	4.95	342.	12.20
130.	2.25	347.	4.75
131.	1.15	350.	2.13
132.	21.85	355.	80
133.	5.20	357.	90
135.	3.15	363.	5.85
136.	11.55	364.	3.85
137.	7.70	365.	4.50
142.	6.30	367.	5.40
143.	1.80	369.	12.25
145.	1.45	370.	6.10
146.	6.50	371.	6.75
147.	17.10	379.	2.70
149.	5.40	380.	2.93
153.	2.00	384.	8.85
155.	27.70	385.	7.00
156.	1.50	388.	5.00
158.	65	396.	7.43

Разом прихід	1.488.75

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Анна Шедна, від. 91	346.00
Катерина Шкапій, в. 217	253.00

Розходи адміністраційні:

Платня робітника	125.00
Видатки канцелярійні	14.00
Разом	738.00

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. квітня остала	18.667.90
Прихід за май	1.488.75
Разом	20.156.65
Розхід за май	738.00
Готівка з кінцем міс. мая остає	19.418.65

Зіставлення по фондам:

Фонд посмертний	15.510.04
„ адміністраційний	3.908.61
Разом	19.418.65

С. Ядловський, гол. пред.;
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, ґ. фін. секр.

З ОБЄДНАННЯ.

Спис оподаткованих від 1-го мая до 1-го червня 1923.

1) З **Филаделфії, Па.**, від бр. св. Василія переслав п. Ю. Пищальник 2.50

2) З **Филаделфії, Па.**, від бр св. Йосафата переслав п. П. Міхальчук 6.15

Зложили: П. Міхальчук 1.25; Терд. Борин 1.00; Мих. Трицук 75 цнт.; Мих. Будай і Петро Феник по 50 цнт.; по 25 цнт.: Олекса Ланюш, Василь Стецюк, Олекса Маланюш, Василь Настасюк, Ілько Чичула, Василь Стецик і Ілько Чичула; по 10 цнт.: Гр. Маньків, Ів. Кумляк, Дм. Тхорик, Яким Шкрібанець.

3) З **Честер, Па.**, від сотні ІІ Січи переслав п. Г. Перчак 9.25

Зложили: по 1.00: Василь Бобяк і Осип Петрик; Мих. Куріца 75 цнт.; по 50 цнт.: Петро Тиман, Ів. Комин, Осип Бринтілевич, Степан Грабовський, Яким Рогач, Вас. Карачак, Дмитро Проць, Гр. Перчак, Микола Бакалець, Вас. Гоцинич; по 25 цнт.: Василь Ягела, Микола Рубаш, Осип Друдик, Мих. Андріїв, Семен Чабан і А. Лебіщак.

4) З **Джамейка, Н. Й.**, від бр. св. Юрія переслав п. О. Александрович 8.60

Зложили: Катерина Губович 2.00; по 1.00: Йосиф Маруший, А. Ставничий і Йосиф Кунсда; по 50 цнт.: Микита Лесів, Іван Микитин і Онисим Александрович; по 25 ц.: Стах Іванців, Теод. Федунка, Теодор Сташків, Василь Воробець, Іван Атаманів, Мих. Воробець і Теод. Мить; по 10 цнт.: Анна Париляк, Николай Париляк і Ольга Париляк; Ева Париляк 5 цнт.

5) З **Питсфілд, Масс.**, від сотні 16 Січи переслав п. Ол. Яремій 7.25

Зложили: Дмитро Спасик 2.00; Гр. Товстиганик 1.00; по 50 цнт.: П. Даниляв, Н. Стефанюк, Василь Дарчук; по 25 цнт.: Олекса Яремій, Мих. Дарчук, П. Данилів, Петро Шульган, Юрко Спасик, Анд. Гуска, Николай Д. Стефанюк, Ілія Яремій, Петро Кушнір, Андрій Пелинський і Николай Савюк.

6) З **Плейнсборо, Масс.** Дмитро Лаців 5.00

7) З **Филаделфії, Па.**, від Тов. Шевченка переслав п. Г. Скольський 4.50

Зложили: по 75 цнт.: Гаврила Скольський, Б. Мехоло, Іван Димняник, М. Харитот і Василь Мущинко; по 25 цнт.: Мих. Бішко, Г. Скольський і Вас. Мущинко.

8) З **Сиракюз, Н. Й.**, від тов. Запорожської Січи переслав п. Теодор Ковальчик 3.25

Зложили: по 50 цнт.: Віктор Осухівський, Теодор Микитюк, Ів. Танов, О. Шмукалюк і Теод. Ковальчик; по 25 цнт.: Лука Залеський, Ілько Чернатович і Іван Фурґал.

9) **Скрентон, Па.** переслав п. Мирон Залітач 36.00

Зложили: о. Мирон Залітач Др. Іван Кульчицький і о. Нестор Дмитрів з Нантіток, Па. по 12.00.

10) З **Филаделфії, Па.**, від сотні 43 Січи переслав п. Гр. Дорожовський 12.25

Зложили: Ник. Поточняк 1.00; по 75 цнт.: Василь Коцюбинський і Дмитро Бакай; по 50 цнт.: Дмитро Олійрник, Антін Пелех, Іван Ланик, Онуфрий Свинко, Михайло Даців; по 25 цнт.: Іван Найда, Гр. Дорожовський, П. Найда, Д. Курко, Максим Шегда, Стефан Крутій, Іван Довман, Іван Васильковський, Мих. Сподарик, Гр. Козак, Іван Шегда, Іван Бончак, Мих. Коньчак, Гр. Комоніцький, І. Чайка, Михайло Оприщко, Мих. Ґурньовський, Никола Волошанський, Никола Павлик, Іван Лисик, Іван Ватраль, Дм. Матіешин, Стефан Кольга, Гр. Красій, Петро Левців, Тимко Федачишин, Дм. Волочаревич, Іван Крамар і Йосиф Чичула.

11) З **Филаделфії, Па.**, від тов. Єдности переслав п. П. Мельник 13.25

Зложили: по 1.00: Іван Дуду, С. Іяєд, Максим Шегда і Іван Муха; по 75 цнт.: Петро Сірий, Іван Міняк, Василь Антиш, Іван Ворожбит, Іван Онишко, Петро Мельник, Николай Курко, Андрей Шегда, Олекса Нагірний; по 50 цнт.: Іван Гарпуль, Мих. Пискор і Мих. Параніч; по 25 цнт.: Петро Пшиковський, Петро Кріль, Василь Шегда і Павло Труш.

12) З **Филаделфії, Па.**, від сотні 45 Січи переслала Марія Солонинка 4.00

Зложили: по 25 цнт.: Катерина Ткач, Катерина Візор, Анна Паньчак, Анна Чубата, Анна Мегець, Анна Смоляк, Марія Клюнь, Павліна Мочернюк, Софія Підгірна, Марія Шинавська, Марія Євітон, Текля Ложинська, Петронеля Єжерська, Елена Квік, Анна Кушнір і Марія Солонинка.

13) З **Филаделфії, Па.**, від сотні 4 Січи переслав п. Д. Терпелюк 6.75

Зложили: по 50 цнт.: Семен Рутецький, Гр. Бучко, Ілько Одосій, Никола Боднар, Ник. Настасяк, Іван Сельський, Іван Венгренюк, Т. Заболотний, Павло Намака, Д. Терпелюк, Теод. Пилипчук, Григ. Бородяк і Олекса Воклиниць; Вас. Павлівський 25 цнт.

14) З **Питсбург, Па.**, від Товариства Хмельницького переслав п. М. Сарахман 7.00

Зложили: по 50 цнт.: Мих. Боднар, Дм. Бороха, Стефан Мельник, Стефан Пайкош, Юрко Кеча і Ол. Тантала; по 25 цнт.: Василь Онишків, Теодозія Онишків, М. Сарахман, В. Станко, Іван Мідянка, Терентій Іваницький, Іван Цвік, Василь Цимбаляк, Іван Корбецький; Дм. Кокіндяк, Гнат Волошин, Василь Дикий, Іван Набережний, Гр. Хитра, Гр. Ладінський і о. І. Жук.

15) З **Вест Пулман, Ілл.**, від парафії св. Михаїла переслав п. Петро Костюк 20.00

16) З **Шикаго, Ілл.**, від бр. св. Петра і Павла переслав п. М. Коцилівський 5.00

Зложили: Юрій Небор 3.00; Ів. Мельник 75 цнт.: Василь Зелінка і Анастазія Зелінка по 50 цнт.; Мих. Коцилівський 25 цнт.

17) З **Амстердам, Н. Й.**, Українець з Амстердам 5.00

18) З **Филаделфії, Па.**, від Укр. Громади переслав п. М. Туркот 9.50

Зложили: Іван Хавлюк 2.00; по 1.00: М. Туркот, Й. Конин, М. Жулковський, І. Затонський, Гр. Гудима, І. Бурютинський і М. Цебенка; Е. Буката 50 цнт.

(Дальше буде).

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".